

Megkezdik az óbudai amfiteátrum feltárását

A Margit-hidtól alig 10 percnyi távolságra, az óbudai Nagyszombat-utcánál nemrégiben egy nagyszabású amfiteátrum nyomaira bukkantak. Ezt a hatalmas, egykor tizenkétezer embert befogadó római építményt az eucharisztikus kongresszus teljes egészében napvilágra akarták hozni, de a kutatások alapján megállapították, hogy a Krisztus után 150 évvel épült cirkusz méretei olyan nagyok, hogy azt a kitűzött időpontra teljes egészében nem lehet kiásni. Az amfiteátrum egy részét már megszabadtították a rajta fekvő földtömegtől; az ellipszis alsó harmadában azonban még nem sikerült a feltárás, mert *felette házak vannak, amelyeknek kiszájtítását a főváros csak május 1-én hajthatja végre.* A feltárt részeket drótkerítéssel vették körül, nehogy a régi római világ értékes maradványai szétszóródjanak. A külső körfalrendszernek negyedrészt az egyik főkapuval együtt kiszabadtították. Ugyancsak napvilágra került a belső körfalak kis darabja is. De már a feltárt részek is monumentális hatást keltenek. A falvastagság három-ésfélméter, a falak tojásdad alaprajzáának két tengelye 120, illetve 107 méter. A körfalaknak és támkiugróinak antik mornoknál ritkán tapasztalt épsége, magassága arra engednek következtetni, hogy az óbudai amfiteátrum Európának a római korból megmaradt egyik leghatalmasabb építkezése. A fal külső része természetével van burkolva.

Antonius Pius római császár (Krisztus után 138—161) uralkodása utolsó éveiben Aquincum erődített táborának helyőrsége, a légio építette ezt a nagyszerű szórakozóhelyet császára dicsőségére és a saját multságára. Ezeket az adatokat szép feliratos kőtábla mondja el, amelyet a Viador-utcában találtak. A táblának külön érdekessége, hogy az ókori véső egy betűt kifejezett a szövegből.

Két amfiteátrum egy városban a legnagyobb ritkaságok sorába tartozott a római világbírodalom idején. Aquincumhoz legközelebb Carnuntumban (Deutschaltenburg) fordult elő ilyen kettős amfiteátrum. Fővárosunk római kori ősenek, Aquincumnak területén a másik körszínházat a Szentendrei-ut mentén még a múlt században ásták ki. Az aquincumi amfiteátrum

a délebbre kevé katonaváros nemrégiben felfedezett szórakozóhelye után épült. Az aquincumi ugyanis a polgári település számára készült, míg a Nagyszombat-utcai a katonaság és a kormányzó rendelkezésére állott. A feltárára város Nagyszombat-utcai amfiteátrum külön, szebb kivitelben épült és körülbelül tizenkétezer néző tudott elhelyezkedni lépcsőzetes üléspadjain. A külső körfal 11—13 méter magasságig emelkedett az akkori talajszint fölé. Jelenleg tehát körülbelül 13 méter mélységbe kell leásni, hogy az amfiteátrumot teljes egészében látni lehessen. Mérnöki becsülés szerint *hetvenezer köbméter földmennyiség nyomása alól kell kiszabadítani a küzdőteret és a falakat, hogy az idegenek előtt is büszkén hirdethesse Budapest nagy múltját.*

Az ásatások vezetését dr. Nagy Lajos muzeumigazgató és dr. Szilágyi János muzeumőr végzik. Május 1-én megkezdik a Nagyszombat-utcai amfiteátrum területén levő régi házak lebontását és azok eltakarítása után teljes erővel megindul a munka Európa egyik legnagyobb római korbéli körszínházának feltárára.

K. L.

Mezőkövesdieket telepítenek a Dunántulra

Miskolc, márc. 8. Borsod, Gömör és Kishont egyelőre egyesített vármegyék kisgyűlése vitéz Borbély-Maczkó Emil főispán elnöklésével kedden ülést tartott. A kisgyűlésen a vármegye tisztviselői már mindnyájan a rendszeresített fekete magyar ruhában jelentek meg. Bejelentette a főispán, hogy a közeljövőben 40—50 mezőkövesdi családot telepítenek le Dunántulra, ahol családonként 12 katasztrális hold kiváló minőségű földet kapnak. A szükséges beruházások családonként 3000 pengőt igényelnek. Zsóry Lajos országgyűlési képviselő indítványára a kisgyűlés táviratilag üdvözölte Darányi Kálmán miniszterelnököt, Győrben elhangzott nagyszabású megnyilatkozása alkalmával. Táviratilag üdvözölték Fabinyi Tihamér pénzügyminisztert, Magyarország pénzügyi ellenőrszékének megszüntetése alkalmából.